

Двайсета глава

На следващата сутрин, преди да отида в училището, се срещнах с жупана. Разказах му за това, което се беше случило с жителите на Ранкодом. Той ме слушаше внимателно и не показа с нищо, че е обезпокоен. Но аз добре познавах жупана и знаех, че умее да се владее. При най-големи трудности винаги беше твърд и спокоен. Никой не го беше видял да покаже, че се е уплашил от нещо. Когато разбойниците нападаха и грабеха домовете ни и манастира, той смело отблъскваше само с една шепа въоръжени мъже многократно превишаващите ги по брой разбойници. Толкова смели мъже нямаше нито в нашето село, нито в околните села. Благодарение на смелостта на жупана разбойниците известно време не ни нападаха.

И сега, когато узна истината за жителите на Ранкодом, жупанът не показа с нищо, че се бои или че се е разколебал в отношението си към Винко Станс и жителите на Ранкодом.

- Тези хора ни помогнаха – заговори жупанът, - и ние сме длъжни да им се отплатим. Знаеш, че всичко, което те направиха за нас и което ще направят, не може да се заплати с онова, което произвеждаме ние. Млякото, месото и вълната, които им обещахме, са напълно недостатъчни. Къщите, които ще започнем да строим, земята, която ни отстъпиха, гостоприемството, което ни оказват сега – всичко това е с много по-голяма стойност от нашите стоки. Освен това, те се нуждаят само от хора, които да възприемат от тях познанията им, трупани много столетия. Те ще ни дадат знания, до които ние нямаше да се доберем още много столетия, ако бяхме останали в

нашия свят. Само ще те помоля да не разказваш, поне засега, на никой друг тези неща, защото знаеш, че повечето от нашите хора са неуки и лесно може да разберат погрешно разказа ти.

Обещах на жупана да не разказвам повече на никого за случилото се с жителите на Ранкодом, и се запътих към училището. Още беше рано да започнем ученето и затова хората не бяха дошли. Но в една от стаите се бяха събрали моите стари ученици, които се опитваха да налучкат как се намират точки от списъка на светещата плоча. Когато ме видяха, те се зарадваха и ме помолиха да им обясня пак как се работи със светещата плоча.

Накарах голямата светеща плоча да засияе само с едно докосване на горната ѝ дясна част. Всички възкликнаха от учудване. Казах им, че това е много важно да го запомнят, тъй като светещата плоча няма да работи, ако не я накараме да засвети ярко.

След това докоснах знака на вратата на рая в горния ляв ъгъл на светещата плоча. Всички видяха как се показва списъкът с действия, които може да извършва светещата плоча.

Показах и как при докосване на някои действия се появяват нови списъци. Обясних как могат да използват действията на светещата плоча, които можех да използвам и аз. Това бяха: писане с калем, при което буквите или думите се довършват от светещата плоча; използването на основното очертание на буквите; правене на препис от онова, което се вижда както на голямата светеща плоча, така и на всички светещи плочи поотделно. В този случай кутията до всяка малка светеща плоча правеше препис на онова, което се виждаше на голямата светеща плоча и на онова, което се виждаше на малката плоча.

Старите ми ученици бяха направо смаяни от

големите възможности на светещата плоча. Един по един те повториха това, което им показах и успяха да го направят.

След това им показах как да намират списъка с другите светещи плочи и как да се свързват с друга светеща плоча. Освен това ги научих как да запомнят в свитъка на светещата плоча думите, които са написали върху светещата плоча, и как след това да ги откриват и разглеждат отново или променят.

Всички останаха много доволни и повториха действията, които им показах на светещата плоча. Тогава започнаха да се събират хората, които щяха да се учат да пишат и четат. Всички отидохме в своите стаи и отново започнахме ученето.

Започнах да питам новите си ученици за буквите, които бяхме учили досега. Някои веднага ги написваха, а някои не можеха да се сетят. Онези, които знаеха, се опитаха да се присмиват на останалите, но аз им казах, че това не е правилно. Едни хора запомнят по-лесно, други – по-трудно. Но и онези, които запомнят по-трудно накрая ще се научат да пишат и четат.

След като изпитах учениците за научените букви, започнах да ги питам да прочетат цели думи. Това беше по-трудна задача, но почти всички се справиха с нея – някои без помощ, други – с малко помощ.

Накрая написах на светещата плоча свързани по смисъл думи, като използвах научените букви. Тази задача беше най-трудната. Дори и онези, които в началото се опитваха да се присмиват на останалите, че не знаят, сега се затрудниха. Свързаните по смисъл думи бяха стъпка към четене на цели четива. Все още не можех да съставя цяло четиво с част от буквите, затова се задоволих само с няколко реда свързани по смисъл думи.

Така времето летеше неусетно. Беше приближило пладне и аз реших да накарам учениците си да напишат на своите светещи плочи онова, което ще изговоря. Първо им изговорих буквите, на които ги бях научил, но не в реда, по който ги бяхме запомнили. Видях, че някои хора много се затрудниха от това. После бавно и по три пъти изговорих няколко отделни думи. Някои от учениците успяха да запишат всички думи, други успяха да запишат думите, но с грешки, а трети или прескочиха някои думи, или не можаха да напишат нито една.

Накрая изговорих по няколко пъти свързаните думи, които преди това бях показал. В този случай успяха най-малко хора, а мнозинството не можа да запише съвсем нищо.

Преди да пусна учениците в почивка отново повторихме всички учени букви, думи и свързани по смисъл думи. Накарах учениците да ги препишат на своите светещи плочи. Онези, които бяха запомнили буквите най-добре, с справиха много бързо, а останалите се бавеха. Имаше и хора, които можаха да напишат само отделните букви, а думите изобщо не можаха, макар че ги бях написал на голямата светеща плоча.

Тогава се свързах със светещите плочи на тези ученици и им изпратих написаните думи. Те трябваше просто да повторят очертанията на буквите, от които бяха съставени думите, а след това да се опитат да направят същото само като гледат написаните думи. Повечето от хората сега вече успяха да напишат всички думи по няколко пъти.

След почивката продължихме с ученето на нови букви. Сега вече всички имаха известен опит от научаването на старите букви, затова пишеха по-усърдно и в края на деня, когато направих още един малък изпит,

всички се представиха много по-добре от сутринта.

Така мина и осмият ден от пристигането ни в Ранкодом.

Вечерта се прибрах в стаята си, за да си почина след уморителния ден и там заварих да ме чака Винко Станс.

- Разбрах, че си говорил с жупана – каза ми Винко Станс, - за което съм ти благодарен. Жупанът е човек, който е по-напреднал дори от някои хора в Ранкодом. Неговото мислене е на човек с много познания.

Тогавя Винко Станс ми подаде една кожена торба и ми каза:

- В тази торба се намира твоята светеща плоча. Тя ще бъде само твоя, ще можеш да я носиш навсякъде и с нея ще можеш да се свързваш с всеки, с който пожелаеш.

Благодарих на Винко Станс и си стиснахме ръцете като добри приятели.

